

ΙΔΡΥΜΑ «ΜΑΡΙΑ ΤΣΑΚΟΣ»

«DE ROTERO: ΝΑΥΤΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 1519-1522»

Ο τιμονιέρης του Μαγγελάνου ήταν Χιώτης

Όταν οι Έλληνες ναυτικοί οδήγησαν τον Μαγγελάνο και κατέγραψαν το ημερολόγιο ναυσιπλοΐας του πρώτου περιήλου της Γης. Μια πολύτιμη έκδοση από το Ίδρυμα «Μαρία Τσάκος»

«Χρωστάμε στην Ελλάδα και στους Έλληνες». Αυτό είναι το μωτίβο που χαρακτηρίζει τις ενέργειες του καπετάν Παναγιώτη Τσάκου και του γιου του, Νίκου Τσάκου

Το βιβλίο «βαρύ», χρυσογάλαζο. «De Roterō: Ναυτικό ημερολόγιο του πρώτου περίηλου του κόσμου. Francisco Albo, 1519-1522». Μια τρίγλωσση έκδοση στα ελληνικά, ισπανικά και αγγλικά. Το ημερολόγιο ναυσιπλοΐας του ταξιδιού του Φερδινάνδου Μαγγελάνου, σε αναζήτηση του Πορθμού. Από το ύψος του Ακρωτηρίου του Αγίου Αυγουστίνου. Έκδοση της Tsakos Shipping and Trading S.A. «Κάτι, αλήθεια, συμβαίνει εδώ», σκέφτομαι με το που το ανοίγω και διαβάζω το σημείωμα του πρέσβη της Ισπανίας στη χώρα μας Ενρίκε Βιγκουέρα και τον πρόλογο του καπετάνιου Παναγιώτη Τσάκου, ιδρυτή του συνεχώς ανερχόμενου Ομίλου στον θαυμαστό κόσμο της εμπορικής ναυτιλίας (συμπλήρωσε πενήντα χρόνια λειτουργίας). Και πράγματι συμβαίνει, καθώς ανακαλύπτεις ότι ο συντάκτης του ημερολογίου, ο Φραγκίσκος Άλμπος, πολύτιμος συμπαραστάτης και βοηθός του μεγάλου Πορτογάλου θαλασσοπόρου (ενσωματωμένου στην Ισπανική Αυτοκρατορία),

ήταν Έλληνας και μάλιστα Χιώτης! «Ο Μαγγελάνος, εκτιμώντας, όπως και ο Χριστόφορος Κολόμβος, τη ναυτοσύνη των Ελλήνων, επέλεξε να συμπεριλάβει στο πλήρωμα των πλοίων του, με τα οποία ετοιμαζόταν να σαλπάρει το 1519 σε αναζήτηση νέων χωρών και θαλάσσιων δρόμων, Έλληνες ναυτικούς. Αυτοί που έσπευσαν στην κλήση του ήσαν από τη Ρόδο, την Κέρκυρα, το Ναύπλιο και τη Χίο. Από τη Χίο, μάλιστα, κατήγετο και ο πιλότος Φραγκίσκος Άλμπος, συντάκτης του ανά χείρας ημερολογίου, συμπαραστάτης και βοηθός του παράτολμου θαλασσοπόρου Μαγγελάνου και του, μετά τον άδοξο θάνατό του στις Φιλιππίνες, Ισπανού υπάρχου της ναυτικής μοίρας Χουάν Σεμπασιάν Ελκάνο, στον οποίον έλαχε να ολοκληρώσει τον πρώτο περίηλο της Γης και τελικά να καταπλεύσει, τον Σεπτέμβριο του 1522, με το μόνο εναπομείναν σκάφος ΒΙΚΤΩΡΙΑ στο λιμάνι Σανλούκαρ ντε Μπαρμεντά της Ισπανίας, από το οποίο είχε ξεκινήσει η αρμάδα του Μαγγελάνου. Αυτή η ασύλληπτη σε τόλμη θαλασσινή περιπέτεια συμπληρώνει εφέτος 500 χρόνια. Η ναυτοσύνη, στην

οδυσσειακή της ανά τους αιώνες περιπλάνηση, παραμένει ενιαία, αμείωτη σε θάρρος και δεξιότητα, αναλλοίωτη και οικουμενική, διακρινόμενη από έναν άγραφο κώδικα τιμής, ηθικής και ναυτικής γνώσης και εμπειρίας που, καλή τη μοίρα, ρέει στο αίμα μας, ξεχωρίζοντάς μας από άλλους κοινούς θνητούς και φυλές. Ευχαριστώντας τον Θεό που μας αξίωσε να γιορτάσουμε σαν Όμιλος 50 χρόνια συνεχούς ανοδικής πορείας, παραδίδουμε με σεβασμό, σεμνότητα και μετριοφροσύνη την ανά χείρας παγκόσμια ναυτική κληρονομιά στις μελλοντικές γενιές, για να μαθαίνουν και να παραδειγματίζονται», γράφει ο καπτά Παναγιώτης.

Ο ιστορικός Ιωάννης Κ. Χασιώτης, ομότιμος καθηγητής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, αναφέρεται διεξοδικά στη σημασία του ημερολογίου του Χιώτη τιμονιέρη και μας πληροφορεί ότι από τους επτά Έλληνες που τελικά είχαν συμμετάσχει επέστρεψαν οι πέντε (μόνο δύο χάθηκαν ή αυτομόλησαν στο Βόρνεο).

Φερδινάνδος Μαγγελάνος

Πλοίο εποχής

Σε βιβλίο, με την προσωπική φροντίδα του καπετάν Παναγιώτη Τσάκου, η οδυσσειακή περιπλάνηση των Ελλήνων ναυτικών του Μαγγελάνου

Ήταν οι ναύκληροι και πλοηγοί Φραγκίσκος Άλμπος και Μιχαήλ ντε Ρόδας (δηλαδή από τη Ρόδο), ο συνώνυμος του ναύτης, ο Νικόλας Γριέγος (δηλαδή Έλληνας) από το Ναύπλιο και ο Φίλιππος ντε Ρόδας (επίσης από τη Ρόδο). «Ίσως γι' αυτό οι Ισπανοί ιστορικοί των εξερευνητήσεων Χουάν Ζιλ και Κονσουέλο Βαρέλα χαρακτήρισαν το ποσοστό επιβίωσης των Ελλήνων ως "δείγμα εξαιρετικής αντοχής"», γράφει ο καθηγητής.

Πόσοι, αλήθεια, από μας τους Έλληνες γνωρίζουν ότι στα πλοία της αποστολής του Μαγγελάνου και του Ελκάνο, που πριν από 500 χρόνια επιχειρήσαν το μακρινό και ταραχώδες ταξίδι που έμελλε να καταλήξει στον πρώτο γύρο του κόσμου, υπήρχαν Έλληνες ναυτικοί; Πόσοι μάθαμε στο σχολείο (δηλαδή έπρεπε να μάθουμε) ότι στο πλοίο ΒΙΚΤΩΡΙΑ, το μοναδικό από τα πέντε που ύστερα από τρία χρόνια κατάφερε να επιστρέψει από εκείνη την παράτολμη επιχείρηση, κάποιοι από τους επιζήσαντες ήταν Έλληνες, κι ανάμεσά τους ο πιλότος που το έφερε πίσω στο λιμάνι και που τεκμηρίωσε τη ριψοκίνδυνη ρότα του, αποκαλυπτική για τον τότε κόσμο; Ευτυχώς που η πρεσβεία της Ισπανίας και το Ινστιτούτο Θερβάντες της Αθήνας σχεδίασαν ένα πρόγραμμα δραστηριοτήτων για να αποκαταστήσουν τη μνήμη των ικανών θαλασσοπόρων που συνόδεψαν τους Ισπανούς σ' εκείνο το μεγάλο ταξίδι, αναγνωρίζοντας μ' αυτό τον τρόπο την προσωπική τους συνεισφορά στην ιστορία της Ισπανίας, καθώς και την αξιολογηθείσα συνεισφορά του ελληνικού πολιτισμού εν τω συνόλω στην παγκόσμια ➤